

Sygn. akt I CSK 193/16

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa W.

w K.

przeciwko P. S.A. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 1 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 października 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, oraz wskazał na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej to nie występują te przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.).

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). W skardze nie zostały przytoczone wystarczające argumenty (wywód prawny) świadczące o kwalifikowanym naruszeniu prawa przez Sąd Apelacyjny. Przypomnieć należy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że jest ona oczywiście uzasadniona, to w uzasadnieniu wniosku powinien on zawrzeć wywód prawny wykazujący takie kardynalne naruszenie prawa (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 135, z dnia

10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06, LEX nr 201037). Skarga kasacyjna takiego przekonywującego wyводу nie zawiera. Poza tym, nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne. Jest to błąd logiczny, albowiem, gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepublikowane).

Skarżący kwestionując wyrok Sądu Apelacyjnego w części, nie sprecyzował w czym upatruje oczywistej zasadności skargi. W odniesieniu do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wskazał, że sprowadza się ono do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy kwestii ustnej modyfikacji powództwa w ramach mowy końcowej poprzez zgłoszenie obok pierwotnego żądania nowego roszczenia nie wyrażonego w pozwie, w postaci „żądania zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.p.c.” (skarżącemu zapewne chodziło o przepis k.c.), a następnie zwerbalizowanie go w załączniku do protokołu rozprawy. Sformułował pytanie, czy w przypadku rozszerzenia powództwa we wskazanych okolicznościach po zamknięciu rozprawy, a przed ogłoszeniem wyroku, możliwe jest bez doręczenia drugiej stronie pisemnego rozszerzenia powództwa, wyrokowanie przez sąd pierwszej instancji. Stwierdził, że nierozpoznanie istoty sprawy w części dotyczącej zadośćuczynienia oznacza, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

W okolicznościach sprawy w datowanym na 7 października 2014 r. załączniku do protokołu rozprawy w Sądzie pierwszej instancji (k. 362) powód wskazał, że „w kwocie żądanego odszkodowania znajduje się również element zadośćuczynienia za doznaną krzywdę” w związku z utratą konia.

Należy stwierdzić, że zmiana powództwa może dotyczyć żądania, podstawy faktycznej żądania, jak również żądania i jego podstawy faktycznej. Zmiana nie musi obejmować ani całości powództwa, ani wszystkich wskazanych elementów i może ograniczać się do części sformułowanego żądania, jednego lub kilku innych elementów powództwa

(por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., IV CK 298/05). Samo jednak wskazanie alternatywnej podstawy materialnej dochodzonego roszczenia procesowego, bez zmiany żądania i okoliczności faktycznych ich uzasadniających nie stanowi przedmiotowej zmiany powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 maja 2009 r., V CSK 439/08). Jeżeli powód występuje z nowym roszczeniem zamiast lub obok roszczenia pierwotnego, skutki, jakie ustawa wiąże z doręczeniem pozwu pozwanemu w zakresie nowych żądań powstają z chwilą doręczenia pozwanemu pisma zawierającego zmianę. Pismo to powinno odpowiadać wymaganiom pisma procesowego (art. 126 i n. k.p.c.), a w zakresie osnowy wymaganiom pozwu (art. 187 k.p.c.). Skoro zmiana powództwa dla swej skuteczności wymaga sformułowania w piśmie procesowym, to oświadczenie pełnomocnika powoda na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku, a przy tym pod nieobecność pozwanego, a także twierdzenia w załączniku do protokołu, nie mogło doprowadzić do skutecznej zmiany żądania powoda wskazanego w pozwie.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).